

елементу повинні бути уніфіковані з огляду на захист та рівність громадян хоча б на загальноєвропейському рівні.

Література:

1. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text> (дата звернення: 10.12.2023).
2. Чепис О.І. Колізійне регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві: шляхи подолання конфлікту кваліфікацій. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету. Серія : Право.* 2017. № 42. С. 98-103.
3. Чивалова Ж.В. Міжнародне сімейне право: проблеми уніфікації. *Актуальні проблеми права: теорія і практика.* № 1(45), 2023. С. 111-119.
4. Бондарева К.В. Актуальні проблеми міжнародного сімейного права. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти.* 2018. № 2. С. 148-159.
5. Ткаченко В. Колізійні питання реалізації права на шлюб у міжнародному приватному праві. *Підприємство, господарство і право.* № 6. 2020. С. 282-286.
6. Проект Закону про інститут реєстрованих партнерств: Проект Закону України від 13.03.2023 № 9103. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41497> (дата звернення: 10.12.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-63>

РОЛЬ ПРОВАЙДЕРІВ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Іванова Алла Володимирівна

кандидатка юридичних наук, доцентка,

доцентка кафедри морського права

Національного університету «Одеська морська академія»

м. Одеса, Україна

Гарантії здійснення та ефективність публічної політики є важливим питанням, яке постає перед державою у будь-який час її існування. Оцінка публічної політики найчастіше відображена в показниках рівня ефективності діяльності держави та її інститутів по відношенню до суспільства. Отже, у різні історичні періоди право на інформацію мало свої

пріоритетні особливості і відіграло велику роль у становленні кожної держави. По суті, тут йдеться не тільки про те, чи буде задоволено суспільство, а й про те, які результати від публічної взаємодії матиме держава з провайдерами публічної політики.

Необхідно зазначити, що інтерес до оцінювання ефективності держави виник в 60-х роках ХХ ст. в США внаслідок активізації державної політики в соціальній сфері з метою підвищення легітимості рішень. З цього часу спостерігається зростання використання різних методів оцінювання в багатьох розвинених країнах, але вони застосовувалися переважно для внутрішнього оцінювання та проводилися урядами або окремими органами влади.

Комплексні концепції governance з оціночними індикаторами якості ефективного публічного правління були розроблені міжнародною Організацією економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Cooperation and Development – ОЕСР), Інститутом Світового банку в проєкті (Worldwide Governance Indicators – WGI), Організацією економічної і соціальної комісією ООН для Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Organisation for Economic Co-operation and Development – ESCAP), структурними підрозділами ООН і представлені в Програмах розвитку. Аналітичні розробки цих організацій з проблеми державного управління показали, якою мірою турбота про менеджмент публічного сектора і ролі в процесі співуправління громадянського суспільства вийшли за межі держави і стали глобальним явищем.

Водночас, визначення governance, запропоноване Інститутом Світового банку в проєкті Worldwide Governance Indicators (WGI), включало в себе сукупність традицій і інститутів, за допомогою яких органи влади керують країною. Отже, управління – це здатність уряду ефективно формулювати і реалізовувати раціональну публічну політику, а також повагу громадян і держави до інститутів, які регулюють економічні та соціальні взаємодії між ними. Так, ґрунтуючись на концепції governance можна виділити шість загальних аспектів управління, які характеризують інститути державного управління, що визначають в сукупності його якість в сприйнятті громадянського суспільства, а саме: право голосу та підзвітність; політична стабільність і відсутність насильства; ефективність уряду; якість регулювання; верховенство права; контроль корупції. Отже, розвиток та стабільність демократичних держав неможливі без взаємодії громадянського суспільства та державних органів.

З початком широкомасштабного вторгнення росії та початку розгортання воєнних дій та території України, соціологами звертається увага на позитивні зрушення стосовно довіри громадян до органів публічної влади, що вказує на високі показники рівня згуртованості народу України. Вказане засновано на результатах соціологічних опитувань,

проведених 22 серпня 2022 року Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та соціологічної служби Центру Разумкова [1]. Так, аналізуючи результати досліджень, найбільший рівень довіри серед державних органів та політичних інститутів залишається у Збройних Сил України 91% та волонтерів 77%, які наразі займаються захистом України. У трійку лідерів також входить Президент України, рівень довіри якого збільшився з 27% у 2021 році до 71% у 2022 році. Порівняно з 2021 роком спостерігаються позитивна динаміка балансу довіри Верховної Ради України 19%, Кабінету Міністрів України 46%, Служби безпеки України 34%, Національної поліції України 39%, Патрульної поліції України 54% тощо [1].

З прийняттям Національної економічної стратегії на період до 2030 року затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 Україна, започатковуючи масштабні економічні реформи, розпочинає їх здійснення в скрутні для нашої держави часи. На переваги зазначеної Стратегії вказують визначені в ній такі орієнтири, принципи та цінності в економічній політиці, як: європейська та євроатлантична інтеграція (реалізація стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в ЄС та в Організації Північноатлантичного договору); декарбонізація економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація із ініціативою «Європейський зелений курс»); ефективна цифрова сервісна держава та компактні державні інститути, розвиток цифрової економіки як одного із драйверів економічного зростання України; реінтеграція тимчасово окупованих територій; гендерна рівність, гарантування дотримання принципів гендерної рівності під час здійснення державної політики; правова держава, недоторканна приватна власність; верховенство права, дотримання верховенства права під час реалізації державної політики; захищеність прав усіх суб'єктів права власності; нетерпимість корупції, запобігання та протидія будь-яким проявам корупції; економічна свобода – «підприємець основа економіки»; вільна і чесна конкуренція, рівний доступ для бізнесу; розвиток підприємництва, інновацій і талантів; безбар'єрний рух капіталу на території України; інституційна спроможність; прагматичність, суб'єктність у визначенні напрямів економічного розвитку; інтегральний економічний підхід, спроможність ефективного єднання ліберальних та інституційних підходів; національна безпека за рахунок партнерства та інвестицій [2].

Необхідно зазначити, що у квітні 2022 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях», який передбачає

посилення соціального захисту громадян, які у зв'язку з військовою агресією проти України були вимушені покинути власні домівки й стати внутрішньо переміщеними особами. Положеннями цього Закону розширено повноваження військових адміністрацій в частині визначення особливостей порядку організації надання соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, або на регіональному рівні у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях [3].

В матеріалах робочої групи «Соціальний захист», що представлені Національною радою з відновлення України від наслідків війни, наголошено на доцільності формування нової моделі соціальної політики, яка відповідає принципам і стандартам соціальної політики ЄС, покращує якість людського життя, протистоїть демографічним змінам, посилює рівень соціального захисту, сприяє скороченню бідності, посилює соціальну єдність, допомагає подолати дискримінацію та відповідає фінансовим можливостям держави [4].

Масштабна агресія росії проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, також кардинально змінила картину світу, зумовила низку ризиків і загроз, спричинила швидкі процеси змін в політичному, економічному, безпековому середовищах, наслідки яких нині важко спрогнозувати. Зокрема, зростання вартості енергоресурсів та спровокована криза на ринку продуктів харчування призвело до повної зупинки поставок зерна з України, спричинили подорожчання споживчих товарів і відповідно масштабний вплив на рівень добробуту громадян багатьох країн світу.

Слід відмітити, що економічна інтеграція України до ЄС починаючи з 2014 року відбувається в умовах російської агресії та окупації значної частини території країни, що створює величезні проблеми та перешкоди на шляху вступу до Європейського Союзу, містить ризики для розвитку нашої країни в цілому. Звідси, є можливість зазначити, що головною метою виконання Україною вимог, як кандидата в члени Європейського Союзу є продовження проведення реформ у всіх галузях публічної політики. Діяльність стратегічних провайдерів публічної політики в сучасних умовах в Україні полягає у продовженні ключових реформ, зокрема реформи децентралізації, надання медичних та соціальних послуг, освіти, пенсійного забезпечення, цифровізації та соціального захисту. Але нагальним питанням та завданням публічної влади в нашій державі, є закріплення довіри населення до влади.

Література:

1. День незалежності України: що об'єднує українців і як ми бачимо перемогу на шостому місяці війни. URL : <https://dif.org.ua/category/opinion-polls>

2. Національна економічна стратегія на період до 2030 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2193-20#Text>

4. Проект Плану відновлення України: матеріали робочої групи «Соціальний захист». *Національна рада з відновлення України від наслідків війни*. веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-64>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ МІЖНАРОДНИМ ЗАХИСТОМ

Кобилинська Ірина Миколаївна

*викладач кримінального права і процесу
Комунального закладу Київської обласної ради
«Богуславський гуманітарний фаховий коледж
імені І. С. Нечуя-Левицького»
м. Богуслав, Київська область, Україна*

Актуальність теми обумовлена множинними епізодами порушення дипломатичних і консульських привілеїв та імунітетів, що відбулися в останнє десятиліття. За прикладами ходити далеко не потрібно: 11 лютого 2015 року повстанці-хусити захопили столицю Ємену Сану. При цьому вони діяли не лише проти офіційної влади країни, але й проти дипломатів зарубіжних країн [1]; 30 грудня 2016 року поліція Бразилії сповістила про вбивство в своєму будинку в Ріо-де-Жанейро грецького посла в Бразилії Кириакоса Амірідіса [2]; у серпні 2017 року у Державному департаменті США заявили про 16 постраждалих дипломатів від акустичної атаки на Кубі [3]; 19 грудня 2017 року на відкритті виставки в Галереї сучасного мистецтва в Анкарі було вбито російського посла Андрія Карлова [4]; у столиці Мадагаскару Антананаріву 21 вересня 2018 року у власному будинку знайшли убитим дипломата зі США [5]; 13 жовтня 2023 року у Пекіні напали на ізраїльського дипломата [6].